UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma, Sive Avrea Armilla Bartholomæi Fvmi Placentini, ordinis Prædicatorum, ac hæreticæ prauitatis Inquisitoris

Fumo, Bartolomeo

Antverpiae, 1570

Temeritas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30427

Visual Library

dum.in aliis autẽ nõ,vt no.Io. Andr. in d.c.vt officium. Dicit tamen Gu.in Spe.quod vetera teſtamẽta poterit cõplere,non tamẽ noua aſſumere. Quomodo autem hoc officium prohibeatur clericis,ſuprà,Clericus.§.10.

4 CLERICVS in ſacris cõſtitutus, nõ poteſt per principẽ ſecularem effici tabellio,quia hoc officium clericis exiſtẽtibus in ſacris penitus interdicitur, & ſi ante erat tabellio,nõ poteſt illud exercere officiũ in cauſis ſecularibus, ſecun.Pan.in c.ſicut ne cler.vel mo in cauſis verò eccleſiaſticis nõ poteſt etiã exercere:ſi ſit inſtitutus à principe ſeculari,vt videatur ſentire Hoſti. & Inno.in d.c.ſicut.niſi hoc faceret coram Papa,vel eius curia,vt limitat Pa.ibidem , quia Papa admittendo videtur habilitare.Si verò ſit inſtitutus à Papa vel Epiſcopo,quoad ſuã diœceſim poteſt licitè quia propter ordines, vel beneficium,nõ debet eccleſiaſticum officium interdici.ar.in ca.tua.de deci.el.2.Pa.limitat in d.c.ſicut. extra curiã, quando nõ habet cõpetẽs beneficium aliter non,cũ indiſtinctè prohibeatur in d.ca.ſicut.quia hoc eſt quoddã genus negotiationis,quæ clericis prohibetur.c.1.ne cle.vel mo. Si autẽ ſit in ſacris,ſed non beneficiatus,poteſt hoc officium exercere, etiã in cauſis tẽporalibus,ſec.Pa.Imò nõ poteſt ei præciſè prohiberi,ſed tantũ cauſatiuè,ſcilicet per ſubtractionẽ beneficij, vt dicit Io.And.Cõcludit tamẽ Pa.ꝙ hoc officium exercere poteſt,ſi nõ habet beneficiũ,quia tunc poteſt exercere licitam negotiationem.in d.c.1.Si verò clerici non ſint in ſacris,ſed in minoribus, hoc licet exercere officium,ſecũd. Io. And.in d.c.ſicut.quod d.An.limitat, niſi ſint beneficiati:quã lim .approbat tandem Pan.in d.c.ſicut.niſi quis eſſet inſufficienter beneficiatus, quia ſic nõ dicitur beneficiatus. ar. c. 2. de tranſ. præl.Et idem Hoſt.tenere videtur.Sil. ibi.idem affirmet.q.3.§.3.

5 TABELLIO tenetur ſcire quę pertinent ad artem ſuã,aliter ſi errat imputabitur ei ad peccatũ,ad reſtitutionem parti læſæ tenebitur,vt no. Pa.in c.1.de fid.inſt. Debet eſſe de legitimo matrimonio procreatus,vt dicit Aug. de Anth.in lib.de poteſtate Papę.Debet eſſe liber, & debet iurare, vt dicit Pa.in d.c.ſicut.quod fideliter exequetur officiũ ſuũ, ꝙ de his quę videbit, & audiet,ſi fuerit requiſitus ſine diminutione veritatis , & ſine cõmixtione falſitatis conficiet inſtrumentũ,& iniuncta ſibi ſecreta celabit,& quòd ſuper cõtractu vſurario, vel in fraudem vſurarũ,nõ conficiet inſtrumentũ ſciẽter,& ꝙ tenebit protocolla de oĩbus inſtrumentis,quæ conficiet. Vnde requiſitus tenetur tria exemplaria facere & actori dare vnum ,alterũ reo,& tertium retinere ꝓ protocollo, & ꝙ erit ei fidelis,à quo conſtituitur,& ſi ſciuerit damnũ eius tractari per ſe, vel per alium,reuelabit, & quod faciet inſtrumẽta bona fide,remoto odio,amore, &c. & quando rogabitur conficiet inſtrumenta.Ideò quando contra huiuſmodi faciunt , ſunt periuri,& mortaliter peccant.De peccatis eorum. ſuprà,Notarius . De ſalario tabellionis. Sil.ibi.q. 6. & quando ad reſtitutionẽ teneatur. Sil.ibi.q.8.

TACTVS.

TACTVS.ſuprà,Impudicitia , per totum,& in verbo per totum , & ver.cogitatio.§.2.

TALIA.

TALIA.ſuprà,Gabella.& ver. Pedagium.

TEMERITAS.

TEMERITAS eſt audacia in malum.C.de ſacr.ſanct.eccle. l.iubemus.& not.Car.de ſum.tri.c.1.Vnde ea temerè dicuntur fieri,quæ ratione nõ regulãtur ,ſed vel impetu voluntatis,vel paſſionis,vel ex cõtemptu regulæ dirigentis fiunt.Propterea videtur prouenire ex ea radice,quę refugit ſubeſſe regulæ alienæ, & ſi de materia pernițioſa nõ ſit,venialis erit,ſed ſi eſt de pernicioſa, mortalis : quia contra Dei vel proximi dilectionẽ eſt, & procedit ex defectu conſilij ad imprudentiam ſpectans Thom.ſecunda ſecũdæ. q.53.a.2.Temeritas autem ſub præcipitatione continetur,quamuis præcipitatio

pitatio magis reſpiciat voluntatis vel paſſionis impetum.

TENTATIO.

[1] TENTARE, ſecundũ Tho. ſecunda ſecundæ. q. 97. eſt capere experimẽtum de re aliqua, vt aliquid ſciatur, ideò ſi mala intentione hoc fiat, erit peccatũ mortale, vel veniale, iuxta qualitatem finis: vt ſi tentat ad præcipitandum in aliquod male graue, corporale, vel ſpirituale, erat mortale: quia materia pernicioſa eſt valdè.

[2] TENTARE Deum, id eſt, explorare Dei potentiam, ſcientiam, vel volũtatem, mortale eſt, ex ſuo genere: quia diuinę excellẽtiæ irreuerẽtia exhibetur dubitando de ea, & hoc quando quis hoc intendit abſq; rationabili cauſa. Si enim quis humiliter, & ex rationabili cauſa quæreret à Deo, (vt fecêre Apoſtoli quęrẽtes ſigna) quia nõ adeſt dubitatio, ſed adeſt neceſſitas, nõ eſſet peccatum, nec cõtra religionem, ſed benè velle ſcire voluntatẽ Dei, & eius poſſe, & ſcire, ſine rationabili cauſa, abſq; irreuerentia nõ eſt: vt ſi quis poſſit ſcire præcepta Dei ex ſcriptura, vel à docente, & vult per reuelationẽ ſcire, & huiuſmodi. Veniale autẽ eſt ex imperfectione actus, vel quãdo nõ adeſt intentio tentãdi Deũ, ſed ex ſimplicitate, & in conſideratione fit. Tentare etiã dicitur Deus hoĩes, ſicut tentauit Abrahã, non propter ignorantiam, nec ad malum, ſed ad bonum ſemper finem.

TESTAMENTVM.

[1] TESTAMENTVM eſt voluntatis noſtræ iuſta ſentẽtia de eo, quod quis vult poſt mortẽ fieri, cum hæredis inſtitutione: ſecundũ Pan. in ru. de teſta. Ex hoc patet, quod qui filiũ ſine cauſa exhæredat, eius voluntas ſeruari non debet: quia nõ eſt iuſta ſententia. c. ſi quis. 13. q. 2. Vel ſi mandet corpus ſuum canibus iactari: quia eſt contra pietatem. l. conditiones. ff. de cõditio. inſti. & tunc ſeruari nõ debet. Item ſi prætermittatur hæres, non valet inſti. de lega. §. ante hæredis. Differt autem à codicillo, & donatione. Non etiã eſt curandum de verbis teſtatoris, dũmodò cõſtet de eius vltima voluntate. C. eo. tit. l. fi. Nec compræhẽdit donationem cauſa mortis, quæ eſt quaſi quædam vltima voluntas.

[2] OMNES qui nõ prohibentur, poſſunt teſtari: quia edictũ de teſtamentis eſt prohibitorium: ſecun. Pan. in rub. eod. tit. Prohibentur aũt amentes, furioſi, & nõ habentes lucida interualla. c. ſi. de teſt. Surdus, & mutus à natiuitate. C. qui teſta. facere nõ po. l. diſcretus. nõ valẽs articulatè loqui, neq; ſcriptis exprimere nomen hæredis. l. iubemus. C. eod. tit. Impubes. ſecund. Pan. in c. Raynutius. de teſt. Filius familiâs, niſi de caſtrenſi, vel quaſi. in c. licet. de ſepul. in 6. Prodigus cui à iudice interdicta eſt bonorum adminiſtratio. l. is cui. ff. eo. tit. teſtamentũ antè factũ valebit, ibi. Dãnatus ad mortem naturalem, vel ciuilẽ, vt ſunt deportati, etiam ſi de manu iudicũ fugiunt. l. qui vltimo ſupplico. ff. eo. tit. Idem de dãnato ad perpetuos carceres. ff. de publ. iudi. l. 2. ſecus ſi ad inferiorẽ pœnã eſſet dãnatus: vt truncationẽ manus, & huiuſmodi. Vſurarius manifeſtus, niſi prius pręſtet cautionẽ iuxta formam c. quãquàm de vſu. lib. 6. De excõmunicato licet quidã dicant, quòd nõ poteſt, cõmunior tamẽ opinio eſt, quod poteſt. Pan. in c. ad probandũ de re iudic. Seruus. 13. q. 2. c. illud. Profeſſus tria vota ſubſtantialia per c. 2. de teſt. & c. nõ dicatia. 12. q. 2. ſuprà, Religio §. 24. Hæreticus, quia omnia bona eius ipſo iure ſunt cõfiſcata. c. cũ ſecundum leges. de hære. in 6. Dubius an poſſit teſtari, vel non. l. de ſtatu. ff. eo. tit. Obſides Chriſtiani infidelibus dati, & nõ qui ab vna ciuitate alteri dãtur. vt in l. obſides. ff. eo. tit. Damnatus ob crimẽ famoſum, ſeu libellum in alterius iniuriã. l. is cui. ff. eod. tit. §. ſi quis ob cauſam. Infames autẽ ob aliã cauſam nõ prohibentẽ: vt communiter tenetur, & ſecundũ Bart. ibi. Reus criminis læſę maieſtatis. 6. q. 1. §. verũ. Captus apud hoſtes Romani Imperij. l. eius. ff. eo. tit. Priuatus vtroque lumine nũc poteſt teſtari, dũmodò ſeruet quatuor, quæ ponũtur in l. hæc cõſultiſſima. C. qui teſt. fa. po. quæ ponit Ang. de Are. in inſti. quib. nõ eſt

per.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN